

Vyměnila šaty za tři bernardýny

Nedávnou módní přehlídku agentury Faces 94 ve Středisku knihovnických a kulturních služeb okoušela herečka Květa Fialová nejen zajímavým povídáním o životě, ale sama předvedla některé modely. Když ji však ředitel zooparku Přemysl Rabas přinesl na podium ukázat tři malé roztomilé bernardýny, jakoby zapomněla na módu. Čtyřtydenní chlupáci ji doslova učarovali.

A jak oslaví paní Fialová nadcházející Velikonoce? „Není nutné za každou cenu barvit vajíčka a ortodoxně se řídit nějakými pravidly. Mám v divadle zrovna volno, a proto pojedou do Barcelony. Každá minuta je poslední a užijme si ji proto, tak jak chceme,“ říká se heslem herečka a dodává: „Někdy mám pocit, že dnes je podle etikety jen podstatné, jak máte mít zapnutý knoflíček, ale už se neříká, co máte mít v duši. A co bude platný správně zapnutý knoflíček, když nebudete mít v duši to, co dělá život životem krásným.“

(text a foto: mile)

Nejen skutečného jara, ale i prezidenta České republiky Václava Klause si minulé úterý užívali ti, co přišli po polední na náměstí 1. máje. Chomutov byl jedním ze sedmi měst, které prezident se svou ženou v rámci tří denní inspekční cesty po Ústeckém kraji navštívil. Doprovázen hejtnanem Jiřím Sulcem a po přivítání starostkou města Ivanou Rápkovou (na snímku) se prezident pozdravil s občany a odpovídal na jejich dotazy. Nešetřil chválou na pěkné náměstí a přilehlé atrium, ale ani na kostel sv. Kateřiny, který osobně v roce 2000 slavnostně otvíral po jeho devítileté rozsáhlé rekonstrukci. Zavítal i na radnici, kde se přivítal nejen s radními města, ale i se starosty Jirkova, Kadaně, Klášterce a Vejprtu. Jeho slavnostní zápis do pamětní knihy města patřil spolu s podpisem Dominika Haška k těm nejzajímavějším.

(foto: mile)

„Podívej, co jsem na tebe dostal Livie,“ prohodil s nadsázkou prezident Václav Klaus ke své ženě, když při své návštěvě v našem městě dostal od jedné z Chomutovčerek (na snímku vlevo) dvoumeťovou pomlázku. Těžko říct, zda ji opravdu použije, ale radost z ní měl obrovskou. Od paní starostky obdržel Václav Klaus keramické dílo zdejšího umělce Vojtěcha Návrata s názvem Ekvilibristé a paní Klausová zase broušené skleničky s motivem městské věže. Senioři městského ústavu sociálních služeb je odměnili ručně malovanou kravatou a šátkem.

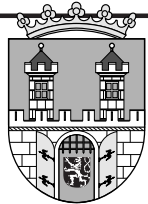
(foto: mile)

Objednání na odbor dopravy pomocí SMS, na číslo 736 695 600 zašlete: od hlp rez

Radní soudí, že pronájem Tepla bude výhodnější ... (str. 2) • Rentgenový simulátor v nemocnici ... (str. 2) • Mirandolina bude mít premiéru ... (str. 9) • Basketbal dostane z městského rozpočtu víc peněz ... (str. 10)

ČTRNÁCTIDENÍK MĚSTA CHOMUTOVA

CHOMUTOVSKÉ NOVINY

č. 7

7. dubna 2004

ročník VI.

Zdarma do každé domácnosti

K příspěvní na pohotovost vyzvali i okolní obce

Chomutovská radnice přispěje na zachování pohotovostní služby ve zdejší nemocnici částkou 150 tisíc korun. Přesto, že zastupitelé minulý týden tuto částku posvětili, tlak ze strany státu na kraje a odtud na pověřené obce třetího stupně se jim zdaleka nelíbí. Na Chomutovsko zaslal kraj v letošním roce za zajištění pohotovosti 1,17 milionu korun, její rozpočet však byl i přesto ve schodku 600 tisíc korun. „I tak jsme v něm našli nějaké rezervy, nakonec vyšel předpo-

kládaný schodek shodný s úhradami energií na 150 000 korun,“ vyjádřil se místostarosta Jan Řehák minulý týden na setkání starostů okolních obcí a vzhledem k tomu, že pohotovost využívají i přespolní, směřoval prosbu o pomoc i k nim. „Chápu, že vaše rozpočty jsou stejně napjaté jako u nás, ale můžeme být rádi, že se v Chomutově zachovala ambulantní péče pro děti i dospělé, v jiných městech tomu tak není,“ prohlásil místostarosta Řehák a dodal, že redukce pohotovostí vyplývají i

z analýz, z kterých je patrné, že lidé nevyužívají dostatečně ordinanční hodiny svého lékaře a jdou mnohdy až na pohotovost ve večerních hodinách. Jen za třetí čtvrtletí loňského roku bylo na zdejší pohotovosti ošetřeno 3 255 obyvatel Chomutova a 1050 obyvatel Jirkova. Z okolních obcí bylo ošetřeno 690 pacientů, nejvíce z Údlíc a Spořic.

„Nejsem vůbec spokojen s chodem chomutovské nemocnice, ani s tím, jak hospodaří. Proto se mi tento krok příliš nezamlouvá,“ netajil se starosta Hrušovan Petr Šmíd. „Někde ale přece začít musíme, od Chomutova je korektní, že nám nalil čistého vína a do ničeho nás nenutí, jen nás požádal o pomoc. Sousední kadaňská nemocnice žádá po obcích daleko větší částky než tady,“ zdůraznil starosta Nezabylic Vladislav Čáda. Všichni se v podstatě shodli na tom, že ani města, ale ani kraj není ten, kdo by měl ambulantní péči zajišťovat, ale že je to záležitost lékařů a zdravotních pojišťoven.

(mile)

• **Toulavý pelikán** z neznáma, který loňské léto a podzim strávil se svými druhy v zooparku, se znovu ke skupině vrátil. Na podzim se ho zaměstnancům nepodařilo odchytit a zimu prožil mimo Chomutov. Jeho návrat je opět velkým překvapením.

(sk)

Změny trasy linky č. 9

Změny trasy linky č. 9

Od 1. 4. do 31. 7. 2004 bude odkloněna linka MHD č. 9. Důvodem je oprava horkovodu na výjezdu z Lipské ulice na silnici 1/13 ve směru na Karlovy Vary. Nebude obsluhována zastávka ZIMNÍ STADION. Náhradní zastávka bude ZBOROVSKÁ.

Trasa objížďky (směr N. Spořice): Palackého - Zborovská - **Bezručova (stavíme)** - Kostelní - Lipská - Kadaňská a dále po původní trase. Trasa směr **ŽELEZÁRNÝ** zůstane beze změn.

Chomutov je lídrem v oblasti informatiky

Březen - měsíc internetu může být v místních podmínkách s trochou nadsázky přejmenován na měsíc chomutovského internetu. Webové stránky města a jeho mediálně známá elektronická služba řízení občanů pomocí SMS zpráv totiž minulý měsíc výrazně zabojovaly v soutěži Zlatý erb.

Klání, které má podpořit orgány státních samospráv, aby využívaly internet pro poskytování informací, letos proběhlo již po šesté, ale poprvé nejprve na krajské úrovni.

Tam Chomutov předčil všechny soupeře a ze slavnostního vyhlášení výsledků v budově Krajského úřadu Ústeckého kraje v Ústí nad Labem si přivezl tři ocenění, nejvíce ze všech soutěžících. Webové stránky města (www.chomutov-mesto.cz) skončily na druhém místě, inovativní elektronická služba řízení občanů pomocí zpráv svou kategorií dokonce s náskokem vyhrála a postoupila do celostátního kola.

(Pokračování na str. 9)

Příští Chomutovské noviny vycházejí 21. dubna 2004
www.chomutov-mesto.cz

Setkání s občany

Ve čtvrtek dne 29. dubna se od 16.00 do 17.00 hodin

uskuteční pravidelné setkání vedení města s občany

v zasedací místnosti městského úřadu na Zborovské ulici.

Jedním z hlavních bodů diskuse bude pronájem společnosti Tepla Chomutov s.r.o.

ACTION CZ spol. s r.o.

Palackého 4448
430 01 Chomutov

Tel: 474 652 570

INTERNETOVÉ CENY Digitálních fotoaparátů

Olympus C450 Zoom

4 megapixely, XD karta, Zoom 3x/3,3x

Běžně: 9.690,-

U nás: 7.990,-

Začínáme 7. dubna 2004

* akce platí do vyprodání zásob

STÁLÉ PŘIPOJENÍ K INTERNETU
BEZ TELEFONNÍCH POPLATKŮ

www.losan.cz

Poděkování

Rodina Danielecova děkuje panu Fibýkovi a paní Radce, kteří pomohli v okolí ulice Generála Svobody na Starých Vinařích v Jirkově vytáhnout jejich sedmiletého syna z vody ze zdejšího převaděče. Díky tomu, že zaslechli jeho volání o pomoc a rychle zareagovali, podařilo se jim chlapce, který neuměl plavat, zachránit od velkého proudu vody.

Sochy vrátí na Červený Hrádek

Dvě sochy z dílny sochaře Jana Brokoffa, které od roku 1986 stojí před Střediskem knihovnických a kulturních služeb, by se měly vrátit městu Jirkovu. Plastiky Leda s labutí (na snímku) a Mars chtějí jirkovští navrátit na původní místo na Červeném

Hrádku do míst nedávno opravené oranžerie a bazénku. Odtud byly z důvodu tehdy zchátralého zámku převezeny právě do Chomutova.

Tento umělec působil na Červeném Hrádku v letech 1687 až 1688. Právě zde se narodil Janův syn, Ferdinand Maxmilián Brokoff, který byl jedním z nejvýznamnějších barokních sochařů a je oceňován více než jeho otec. „Vzhledem k činnosti dílny Jana Brokoffa na Červeném Hrádku jsou mu přisuzovány mimo sochy Ledy a Marse také další sochy na zámku - dvě kašny, vázy na zahradním schodišti a postavy Ulyxe a Polyténa na nádvoří,“ prozradil městský architekt Jaroslav Pachner. Přesto, že Jirkov požádal loni o souhlas s přemístěním na ministerstvu kultury, je nutný rovněž souhlas vlastníka stávajících pozemků. Chomutovští radní proto odsouhlasili tento záměr s tím, že podstavce po obou sochách prý v žádném případě nezůstanou prázdné. „Mohli bychom tam dát vzácné vázy, které jsme museli sundat z kostela sv. Ducha v Hálkově ulici, nebo vybrat některé ze soch deponované v muzeu,“ naznačil jednu z variant Jaroslav Pachner. (text a foto: mile)

Pořízení přístroje je historickým mezníkem onkologie

Oddělení radiační onkologie chomutovské nemocnice se může pochlubit novým rentgenovým simulátorem. Přístroj, který naznačuje ozařování a funguje jako тренаžér, kdy lékaři s jeho pomocí mohou plánovat léčbu i prověřovat nastavení během skutečného ozařování, je považován za nejvhodnější způsob léčby nádorových onemocnění. „Simulátor umožňuje ještě větší přesnost ozařovaných míst, a tím lze ozařovat s daleko vyšší intenzitou, což má pochopitelně vliv na efektivitu léčebného procesu,“ vysvětlil zjednodušeně primář onkologie Milan Kůta při slavnostním zprovoznění přístroje za přítomnosti hejtmana Ústeckého kraje Jiřího Šulce a starostky města Ivany Řápkové. Nemocnice zakoupila přístroj nedávno za dvaadvacet milionů korun, další dva miliony stály nezbytné stavební úpravy. Tři miliony investovalo město Chomutov na první splátku. Nemocnice rovněž vyhlásila veřejnou sbírku, která prozatím vynesla 23 000 korun. Současné vybavení tak plně vyhovuje atomovému zákonu, který zpřísnil bezpeč-

nostní parametry. „Pořízení tohoto přístroje je pro chomutovskou onkologii historickým mezníkem, po jeho dovybavení se zdejší onkologická péče stává kompatibilní

s evropskými standardy a dodává tomuto pracovišti výrazně nadregionální charakter,“ doplnil primář onkologie Kůta.

(text a foto: mile)

Pronajmu sklepní prostory v centru města

Vhodné k podnikání

(např. fitness, restaurace, kadeřnictví, solárium, kosmetika)
prostory nutné upravit na vlastní náklady, umořené v nájmu

Kontakt na tel: 736/717 196

Oddělení sociálně právní ochrany dětí bylo přestěhováno z Kordů I na Městský úřad v Chomutově na Zborovské ulici čp. 4602 do druhého patra.

Demokracie se mimo jiné vyznačuje dodržováním pravidel hry

Jednání březnového zastupitelstva bylo v úvodu narušeno hrubým nedodržováním jednacího řádu. Někteří zastupitelé se rozhodli prosadit do programu jednání bod, který by se věnoval problematice pronájmu městské společnosti Teplo Chomutov. Členové zastupitelstva však většinou hlasů rozhodli o tom, že program o tomto bod rozšířen nebude. To vyvolalo rozhořčení zaměstnanců společnosti Teplo Chomutov, kteří se jednání zastupitelstva zřejmě na pozvání některých zastupitelů účastnili. Jejich žádost o možnost

veřejně vystoupit byla rovněž hlasováním odmítnuta vzhledem k tomu, že podle jednacího řádu se občané mohou vyjadřovat pouze k bodům programu jednání. Tímto hlasováním byly vyčerpány demokratické možnosti, jak dostat problematiku společnosti Teplo Chomutov do jednání zastupitelstva. To však neunesli někteří zastupitelé zvolení za ČSSD a za KSČM a jejich „mluvčí“ Jaroslav Říha si zcela v rozporu s jednáním řádem sám vzal slovo a začal mluvit více k občanům a zástupcům tisku než k ostatním zastupitelům.

Starostka Řápková se snažila Říhu upozornit na to, že jeho vystoupení je narušením řádného jednání zastupitelstva, a když nereagoval, přerušila jednání přestávkou. Tu využil Říha k pokračování své řeči, ve které obviňoval vedení města z tunelování podniku Teplo. Po skončení přestávky ještě chvíli narušoval hlasitým vystupováním pokračující jednání zastupitelstva a nakonec spolu se zastupiteli z jeho partaje a komunisty odešel z jednací místnosti a na jednání se už nikdo z nich nevrátil.

Společnost Teplo s.r.o., která patří městu a stará se o zásobování domácností a firem teplem a teplou vodou, chtějí radní nyní na pětadvacet let pronajmout soukromé firmě. Již v roce 2002 byla na podnět dozorců rady posouzena organizační struktura společnosti Teplo a z ní vyplynulo dvaadvacet doporučení, jak by měl podnik zefektivnit svou činnost. Zejména, že lze výrazně snížit režijní náklady, které mají samotný vliv na cenu tepla, že chybí zpracování investičního strategického a dlouhodobého plánu a že v podniku je přezaměstnanost zhruba třicet lidí. „Proto tehdy valná hromada schválila provést zmíněná navržená opatření. Během přechodných dvou let se ale nepodařilo její usnesení naplnit. Jsme si vědomi toho, že jakékoliv změny je složité nastolit se stávajícím managementem,“ podotkla starostka města Ivana Řápková.

Radní jsou již delší dobu s vedením společnosti nespokojeni. Dobrý podnikatel by podle jejich mínění mohl do firmy vnést manažerské oživení, proto na svém posledním jednání schválili většinou hlasů podmínky veřejné obchodní soutěže na nájem společnosti. „Jelikož rada města vykonává podle zákona o obcích působnost valné hromady, rozhodování v této záležitosti spadá plně do jejich kompetencí,“ reaguje starostka na argumenty některých zastupitelů, proč se otázka pronájmu Tepla neprojednala i na zastupitelstvu. Nabídka budou radní posuzovat podle několika kritérií. Nejdůležitější z nich je podnikatelský záměr a navržená cena za pronájem. „Rozhodli jsme se pro soutěž podle zákona o zadávání veřejných zakázek, protože je podle radních průhlednější, i když o něco složitější a zároveň s přísnějšími

pravidly, na jejichž rozhodování se bude podílet více lidí,“ prohlásila nedávno před novináři starostka města a dodala, že město chce ve společnosti zachovat svůj vliv a zůstat jejím majitelem. Město by podle ní mělo mít nadále vliv na cenu tepla i na rozhodování o investicích. „Ohlídáme si svůj majetek tak, aby byl v dobrém stavu a nedocházelo k poruchám,“ míní starostka a dodává, že teplo sice vykazuje narůstající počet zákazníků, to je však dáno tím, že uzavírá smlouvy s jednotlivými společnostmi vlastníků bytů. „Opticky je zákazníků více, ale dodávky tepla se naopak snižují. Stává se, že se objeví zájemce, který se rozhoduje mezi centrálním zásobováním teplem a plynem, ale společnost Teplo se k němu chová tak, že se nakonec přikloní k druhé variantě. Už jsme rovněž vyřizovali několik žádostí, kdy se odběratel chtěl odpojit od centrálního zdroje a přejít na plyn a každá ztráta odběratele přitom může znamenat zvýšení ceny pro ostatní,“ dodala Řápková. Společnost se orientuje jen na dodávky tepla, aniž by se snažila rozšířit činnost i do jiných oblastí, jednoduše řečeno komplexně řešit služby týkající se dodávek tepla a teplé užitkové vody. To by mohlo vést i ke zvýšení počtu pracovních míst ve společnosti. Není pravda, že není potřeba investovat do rozvodů a výměňkových stanic, které mají určitou dobu životnosti, jak potvrdil energetický audit z roku 2002. Pronájem společnosti doporučil radnici i odborníci z firmy Newton Management, kteří provedli hloubkovou analýzu hospodaření města a jeho organizací. Pro město Chomutov by měl být tento pronájem významným finančním a investičním přínosem. (r)

Uvědomují si, že voda neteče jen z kohoutku

Děti z údlické školy navštívily rovněž úpravnu vody na Třetím mlýně.

Žáci údlické základní školy se ve spolupráci se Severočeskými vodovody a kanalizacemi účastní celostátního projektu „Živá voda pro obec“ s vlastním projektem „Voda - co o ní nevíme.“ Základem pro práci byla exkurze do Bezručova údolí, kde žáci sedmé třídy pod vedením Mgr. Jiřího Chloupeka odebrali vzorky vody v Novodomských

rašeliníštích, v přehradách Kameňníčka a Křimov a dále po proudu Chomutovky až do Chomutova. U těchto vzorků pak ve škole sledovali měnící se hodnoty pH, tvrdosti a další ukazatele kvality vody od pramene až k odběrateli. V rámci exkurze také navštívili úpravnu vody Třetí mlýn. „Součástí projektu, jehož cílem je podívat se na

vodu z různých hledisek a přimět žáky k správnému hospodaření s touto surovinou, je velké množství školních doprovodných akcí, které probíhají po celý rok. Koncem minulého roku to například bylo vydání školního kalendáře s pracemi žáků na téma Voda očima dětí a v současnosti to je výstava fotografií rozvodněné Chomutovky a modelářská výstava dětských prací na stejné téma,“ zmínil učitel Chloupek. Celý projekt bude ukončen nyní v dubnu školní konferencí, kde žáci této třídy seznámí ostatní spolužáky, vyučující i zástupce obce se zjištěnými výsledky. Loni vybojovaly děti v rámci projektu o energii třetí místo v rámci celé ČR, a tak letos doufají, že se jim to opět podaří. (mile)

Rada rozdělila granty

Rada města Chomutova rozdělila 160 000 korun mezi vítěze letos vyhlášené grantové soutěže. Z toho skoro třetinu získalo sdružení Kuprospechu, které připravuje na letošní léto dvě zajímavé kulturní akce, při nichž hodlá spolupracovat i s umělci z Německa. Díky grantům dojde také k většímu zpřístupnění dvou školních hřišť pro širokou veřejnost - jedná se o školní hřiště na Písečné a v ul. Ak. Heyrovského. Nejvíce grantů - čtyři - přidělila rada města v oblasti environmentální výchovy. Zde kromě základní školy na Zahradní uspěla i dvě občanská sdružení a chomutovský DDM. Díky grantu by se tak například děti z dětského domova měly mít šanci seznámit s různými druhy domácích zvířátek a s péčí o ně. Radní byli spokojeni s velkým zájmem o granty a jsou přesvědčeni, že v dalších letech by měla být grantová strategie města rozšířena. Letošní první zkušební ročník grantů se vyvedl. (pama)

Odbor státní sociální podpory zařazen pod úřad práce

Na dopisy uvádějte správnou adresu příjemce

Dnem 1. 4. 2004 přestal být odbor státní sociální podpory organizační složkou Městského úřadu Chomutov a je zařazen pod Úřad práce v Chomutově. Pro žadatele o dávky tato transformace nepřínesla žádné výrazné změny - kontaktní místa nadále sídlí na původních adresách v Chomutově (ul. Kochova 1185), Jirkově (ul. B. Němcové 1058), Kadani (ul. J. Roháče 1381), Klášterci n. O. (ul. Petlerská 449) a ve Vejpřetech (Tylova 6). Došlo samozřejmě ke změně označení uvedených pracovišť a oficiálních písemností vyhotovovaných na odboru státní sociální podpory. V této souvislosti upozorňujeme žadatele o dávky státní sociální podpory,

aby při odesílání svých dopisů na zmíněný odbor uváděli správnou adresu příjemce, tedy: **Úřad práce v Chomutově, Cihlářská 4107, 430 03 Chomutov**, případně konkrétní adresy kontaktních míst ležících mimo Chomutov. Přestože byla přijata některá vnitřní organizační opatření, aby chybně nasměrovaná písemnost byla co nejrychleji předána na pracoviště státní sociální podpory, může nesprávnou adresou dojít ke zbytečnému nedodržení lhůty ze strany žadatele, případně ke zpoždění vyřízení žádosti apod. Proto je třeba, aby této změně věnovali žadatelé o dávky zvýšenou pozornost.

(Dokončení na str. 8)

CESTOVNÍ KANCELÁŘ A AGENTURA

PERN

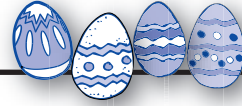
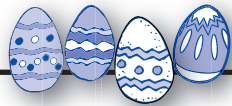
nabízí

letecké a autokarové zájezdy, zahraniční i tuzemské pobyty **ŘECKO a řecké ostrovy, Chorvatsko, Španělsko, Itálie, Turecko, Egypt, Severní a Jižní Amerika, Keňa, Thajsko a mnoho dalších zajímavých míst.**

ul. Jakoubka ze Stříbra 140, Chomutov
tel.: 474 651 370, 474 653 062
www.volny.cz/ck-pern

Kupon na slevu
ŘECKO
LEPTOKARIA **5%**

Kupon na slevu platí do 30. 4. 2004

Dokážete si představit velikonoční svátky bez jejich symbolů?

Kdo chce načerpat tu správnou inspiraci na letošní malování kraslic, může až do 9. dubna zavítat do sklepních prostor galerie Špejchar. V žádném případě tu nebudete mít nouzi o nápady z nepřehledného množství nejrozličnějších technik. A nemusíte se zrovna pouštět do voskového reliéfu na pštrosích vejcích, jaké na výstavě zapůjčila paní Jaroslava Moravová. Také soukromá sbírka Marie Zlámalové je důkazem toho, jak dříve hospodyňky v různých krajích svá vajíčka dokázaly „vyparodit.“ A jestli vám nezbude na malování vajíček jednoduše čas, můžete si zakoupit na výstavě vajíčka, zajíčky, slepičky a beránky z perníku za velmi přijatelné ceny. Na našem snímku je obdivuje zaměstnankyně Správy kulturních zařízení Marie Hipská a pochvaluje si, že letos jsou na výstavě k vidění i výrobky dětí nejen ze zdejších základních a mateřských škol, ale i ze sousedního Jirkova a Kadaně. Výstavu můžete výjimečně zhlédnout ještě 17. dubna v rámci Dne evropského kulturního dědictví.
(text a foto: mile)

Beránek

Velikonoce bez velikonočního beránka si těžko může někdo představit. Pravdou je, že v dnešní době známe beránka především jako moučnickovou pochoutku na svátečním stole. Beránek jako symbol není žádnou novinkou. Byl velmi rozšířen již v předkřesťanské tradici v celé středomořské civilizaci, ovládané po tisíciletí pastevci. V hebrejské tradici symbolizovaly ovce Izraelitu jako člena „Božího stáda“, i židovský Bůh je označován za pastýře, který bere své ovce do náručí. V křesťanské církvi se beránek stal symbolem Božího Beránka, Krista a znázorňuje se s praporem vítězství.

Spojení vidí křesťané také s původně židovskou tradicí svátků Pascha. Název pascha vznikl z hebrejského označení velikonočních pesach, tj. přechod. Podle Druhé knihy Mojžíšovy to znamenalo, že Hospodin, nařizující hod beránka, přejde (pomine) příbytky Židů před jejich odchodem z Egypta pomazané krví. Jako obřadní velikonoční pokrm známe beránka od středověku dodnes. Bohužel se nikde nedochovalo, zda se jednalo o maso či pečivo. Ale jelikož se masitý pokrm mohl jíst až po svěcení pokrmů, které připadalo na Boží hod velikonoční (Velikonoční neděle), dá se předpokládat, že naši předkové připravovali beránka pečeného (z

těsta). Tomu odpovídá i jeden zajímavý dobový recept ze staročeské kuchařky: beránek na Veliký čtvrtek se připravoval z rýže, rýžové mouky, mandlí a mandlového oleje s velkým zaujetím pro růžky, nožičky a pazourky, hubičku i očka...

Zajíček

Na první pohled nemá zajíček s vajíčkem nic společného, tak proč vlastně velikonoční vajíček? Podle mnoha náboženství a mytologií (např. řecké, egyptské, čínské) symbolizuje zajíc štěstí, plynoucí čas, krátkost života, či je označován za atribut zmrtevýchvstání (podle lidového podání zajíc nespí - nemá totiž oční víčka, a tak se zdá, že i ve spaní obrací oči vzhůru). V Byzancii byl zajíc dokonce ve zvířecí symbolice znakem Krista a v bibli je řazen mezi stvoření „malíčké na Zemi a moudřejší nad mudrce“, symbolizuje chudě, skromně a pokorně, přesto se k němu křesťanství stává s jistým odstupem kvůli jeho užívání jako symbolu smyslnosti.

V dnešní nejen evropské tradici je označován za toho, kdo o Velikonočních přináší vajíčka, nejlépe čokoládová.

Ptáte se proč? Podle jednoho výkladu vzniklo spojení z toho důvodu, že zajíc na jaře hledá v blízkosti lidských obydlí potravu, a jelikož je plachý a lidí se straní, je mu přisuzováno i tajně roznášení velikonočních vajec. Jiný názor na vznik spojení velikonočního zajíce s vajíčkem poukazuje na zvyk, kdy se do chleba upečeného ve formě zajíce položilo velikonoční vejce, čímž se sdružily tyto dva symboly - není potom divu, že časem vznikla představa, že vajíčka snáší nebo přináší zajíc. Bývalo také zvykem honit velikonočního zajíce, tzn. hledat ukrytá vajíčka v zahradě. Je nutné podotknout, že velikonoční zajíček není ryze českou tradicí, ale že jde o tradici převzatou. Nejvíce se o to přičinila německá menšina žijící dříve na našem území. V dnešní době je zajíček záležitostí prodejního byznysu. Podívejme se na některé české nositele vajíček a dáreků. Tak např. na Olomoucku odváděli rodiče své děti na Zelený čtvrtek po návštěvě kostela do zahrady, kde museli hledat dárečky od Pámbičkové slepičky.

V západních Čechách na zelený čtvrtek snášel červená vejce kohout. Ve středních Čechách (zejména na Rakovnicku, Berounsku a Křivoklátsku) nadělovala dárečky liška.

Kříž

Symbol kříže nevznikl s křesťanstvím, je mnohem starší. Znali ho už staří Egypťané, Číňané či Kréťané a jeho význam byl v různých kulturách i náboženstvích univerzální, byl spojen s problémem orientace v kosmu, v prostoru mezi nebem a zemí a chápán jako propojení božského (vertikální rameno) a lidského (horizontální rameno) světa, stal se symbolem věčnosti. Dnes je kříž nejdůležitějším

symbolem křesťanství, protože Kristus, Boží Syn byl odsouzen ke smrti ukřižováním. Kříž má řadu podob, ve tvaru písmena T, X (tzv. kříž sv. Ondřeje), + rovnoramenný kříž řecký, klasický křesťanský kříž s delší spodní částí označovaný jako latinský.

Vajíčko

Vajíčko je spojováno s Velikonoce zejména proto, že vejce obsahuje zárodek života. Bylo již od pradávna symbolem plodnosti, úrodnosti, života a vzkříšení, v předkřesťanských dobách bylo někde dokonce dáváno do hrobu k mrtvému. Od nepaměti symbolizovalo vejce zárodečný chaos, ze kterého vznikl svět, ale také životní sílu, narození, nesmrtelnost, návrat jara a díky skořápce i pocit bezpečí. Vejce je tajemné - něco skrývá, je zkrátka jako zamčený hrob, ve kterém je přesto ukryt život. K masivnímu pojidání vajec právě o velikonočních přispěl zřejmě půst předcházející Velikonoce, při kterém se vejce jíst nesmělo, proto lidé netrpělivě čekali, až postní doba skončí.

• Také pomlázka charakterizuje tradice Velikonoc a z našich pramenů ji známe již od středověku. Pomlázka má mnoho jmen i podob. Jiné jsou na vesnicích, jiné ve městech.

Šlehalo se s ní, aby byla děvčata zdravá, pilná a veselá celý rok, proutkem se předávala svěžest a mladost, hospodář vyšlehal čeládku, aby nebyla líná. Kráva se šlehalo, aby se brzy oteřila, švihání ovocných stromků zase znamenalo jejich probuzení k příští úrodě. Vdaným ženám se pomlázkou prý vyháněl zlý jazyk. V dávných dobách na znamení přátelství mezi rodinami nechodily děti s pomlázkou k těm sousedům, jejichž rodiče nebyli zadobře. Jak jste správně odpovídali na naši velikonoční soutěž, pomlázce se říkalo hodovačka, pomihod, ve středních Čechách dynovačka, binovačka a vinovačka (pletená z prutů vinné révy), na jižní a střední Moravě mrskačka, na jihovýchodní Moravě šlaháčka, šlahání. Na Opavsku říkali pomlázce kyčkovanka, na střední Moravě tatar, tatarec, na Žďarsku sekačka.

Na naši otázku správně odpověděli: Petr Worapka, Jája Hašková a Zdenka Hermanová z Chomutova. Prvním třem výhercům věnujeme publikaci o Chomutovu. Tu si mohou vyzvednout v redakci Chomutovských novin na staré radnici u tiskové mluvčí Michaely Lehnerové od 7. dubna.

Velikonoce jsou i symbolem lásky k bližnímu

Velikonoce jsou především křesťanským svátkem připomínajícím zázrak zmrtevýchvstání Ježíše Krista, a proto jsme se v předvelikonočním čase sešli s P. Mgr. Aloisem Hegerem, farářem římsko-katolické církve v Chomutově, abychom si o křesťanském smyslu Velikonoc popovídali s někým zasvěceným.

Co podle vás představují Velikonoce pro nevěřící lidi?

„Jsem přesvědčen, že i nevěřící cítí křesťanské pozadí Velikonoc, ale tyto svátky vnímají spíše jako oslavu přicházejícího jara. Nevěřící člověk asi nedokáže prociťt skutečnou podstatu Velikonoc, tedy

Kristovo utrpení a jeho zmrtevýchvstání.“

Jaký je duchovní význam jednotlivých dnů velikonočních svátků?

„Pro křesťany je důležité již období před Velikonoce, tedy postní období, které se nevyznačuje pouze půstem, ale jehož znakem je i modlitba a projev milosrdenství. Je to období přípravy na největší křesťanský svátek, při kterém by mělo dojít k duchovnímu očistění. Samotné Velikonoce vlastně začínají Zeleným čtvrtkem, který je připomínkou dne poslední večere Páně, při které Kristus ustanovuje eucharistii - tradiční židovskou

oběť beránka a nekvašených chleběů zaměňuje za sebe sama, za své tělo a svou krev. Tím se vydává jako oběť za hříchy nás všech. Při této poslední večeri Ježíš také umyl všem svým úředníkům nohy, což je gesto lásky, kterým vybízí ke stejné lásce k bližnímu i nás ostatní. Na Velký pátek si připomínáme den umučení Krista na kříži a jeho uložení do hrobu. Jo to den rozjímání nad velikostí Kristovy oběti, kterou přinesl nám lidem. Bílá sobota je dnem smutku, svatostánky jsou bez výzdoby, strohě, v očekávání Kristova zmrtevýchvstání, je dnem postu. Teprve večer či nad ránem druhého dne slavíme liturgií velikonoční zázrak.“

Jak se chomutovská farnost připravuje k oslavám Velikonoc?

„Každý pátek se u nás v děkanátním úřadě koná křížová cesta, kdy se věřící připravují na Velikonoce, rozjímají, modlí se, zpívají. Věřím, že taková příprava je opravdovější a hlubší než vnější přípravy, protože při takové účasti na křížové cestě je nutné opravdově nasazení věřícího člověka.“

Nerezignovala podle vás katolická církev u nás na evangelizaci?

„O tom již přemýšlím dlouho a myslím, že by naše evangelizační snahy mohly být větší. Řekl bych, že se nám trochu nedostává energie a věřím, že by to neměla být otázka jen nás kněží, ale i ostatních věřících, aby šířili křesťanskou ideu ve svém okolí.“ (pama)

Jak slaví Velikonoce pravoslavní aneb Christos voskres

Pravoslavní věřící se přidržují juliánského kalendáře, a tak jejich Velikonoce přicházejí zhruba o čtrnáct dní později než ty naše. To ale není jediný rozdíl. Pravoslavné Velikonoce jsou především velmi radostným svátkem, který není jen oslavou vzkříšení Krista, ale také vzkříšení přírody po dlouhé zimě. Proto k oslavám Velikonoc patří hlavně jídlo, pití, návštěvy příbuzných a písně. Na velikonoční stůl podle tradice nepatří žádná teplá jídla, vše se konzumuje studené. Základem velikonočního jídelníčku jsou vejce, kulič čili baba, což je obdoba našeho mazance a dále bliny (lívance) s kaviárem nebo s medem, medové perníčky, studené jehněčí a telecí maso. Ty-

pickým pokrmem je také takzvaná pascha, sladký pokrm z tvarohu, smetany, cukru, žloutků a ovoce. I podle pravoslavních obyčejů dostávají koledníci vajíčka (nejčastěji červená), ale na rozdíl od našich kluků nemrskají děvčata pomlázkou, ale spíše zpívají nebo i hrají na housle. Kraslice zvané písanky si mezi sebou navzájem vyměňují také příbuzní a přátelé, přičemž se vzájemně políbí třikrát na tváře (to aby odlišili svůj polibek od dvojího polibku Jidáše, kterým zradil Krista) a utvrzují se ve velikonoční radosti tradičním pozdravem: „Christos voskres! Voistinu voskres!“ „Kristus vstal z mrtvých! Vpravdě vstal z mrtvých!“ (pama)

Na Den Země otevrou Tajgu, křtin mláďat se zhostí Josef Náhlovský, Jana Paulová a Pavel Bobek

Novinky dokončené v průběhu loňského podzimu a zimy představí Podkrušnohorský zoopark jak jinak hned na začátku nové sezóny, kterou oslaví 17. dubna od 10.00 hodin Dnem Země, kdy bude hned na začátku slavnostně otevřena zdejší restaurace Tajga, noktuarium a dolní vstupní areál. Stavba restaurace za šestnáct milionů korun začala na podzim loňského roku, devět milionů získal zoopark dotací, zbytek peněz hradilo ze svého rozpočtu město Chomutov. Styl restaurace je laděný prvky z přírodních materiálů a přístřešků s doškovou střechou. Navíc vhodně doplňuje i zoologické zaměření zooparku na evropskou a asijskou zvířenu. Právě z tajgy pocházejí některá velmi cenná zvířata. Součástí restaurace je pavilon nočních zvířat se střešním výběhem svišťů.
(mile)

Zbrusu novou restauraci v zooparku si jako první prohlédli chomutovští a jirkovští radní na svém společném jednání.
(foto: mile)

Jednotlivé akce na Den země se současně uskuteční v dětské zoo, na statku, v kaštaně a v areálu konírny. Návštěvníci nebudou ochuzeni ani o tradiční akce - indiánskou vesnici, soutěže s jirkovskými skauty, sokolníky, jurty, jízdy Lokálky Amálky a Safari Expresu nebo o projížďky na ponících a velbloudy.

Dětská zoo: soutěže skauti, 10:00 koncert Červený Újezd, 10:30 pták roku - střízlík a Nová odysea, 11:00 koncert Jauvajs - irská hudba, 12:00 pohádka, 13:00 křtiny Paulová+Koktejl (tuleň Náhlovský 14:00 v bazénu), 14:00 koncert Frank Müller & International blues band (SRN), 15:00 pohádka.

Kaštanka: 10:00 čajovna průběžně, 10:00 etno - hraje, když není sokol ani voltiž, 10:00 jurta průběžně, 10:00 velbloud - průběžně mimo dobu, kdy voltiž a sokoli, 10:30 voltiž, 11:00 sokolníci, 13:30 voltiž, 15:00 sokolníci, 15:30 voltiž.

Konírna - začíná v 10:00: 10:00 koncert Frank Müller & International

blues band, 11:00 přednáška Koktejl, 12:00 koncert Bobek, 13:00 vystoupení Čankišou, předčítání Josef Formánek - Prsatý muž a zloděj příběhů, 14:30 přednáška Koktejl, 15:30 Čankišou, 16:00 přednáška Koktejl.

Medvědi: Červený Újezd a ochutnávka exotických jídel.

Správa - začíná v 10:00: indiánská vesnice + ohniště s buřty průběžně, výroba ručního papíru - cesta k Dětské zoo, slavnostní otevření restaurace Tajga, noktuaria a následně vernisáž výstavy fotografií Ivany Weberové.

Státek - začíná v 11:00: řemesla: dráteník, řezbář, paličky, kraslice - průběžně; vystoupení národopisného souboru Sjejušan: 11:30, 12:30, 14:30; oheň a buřty - průběžně - člověk k ohni, vinovna.

Terasa zimoviště - 10:00 průběžně: Stánek Koktejl: Info Schola Humanitas, 11:00 koncert Červený Újezd, 12:00 koncert Seculum, 13:30 koncert Červený Újezd, 14:30 koncert Seculum.